

รายงานผลการถอดบทเรียน
การดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

นายพงษ์ศักดิ์ สุขศิริ
ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย)
การผลิตมังคุดคุณภาพ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

จัดทำโดย
กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๕ จังหวัดสงขลา

คำนำ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้ เพื่อโดยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยนโยบายการขับเคลื่อน ศพก. ในปี ๒๕๖๓ นั้น มุ่งเน้นให้ ศพก. และเครือข่ายผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน และพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๕ จังหวัดสงขลา จึงดำเนินการถอดบทเรียนการทำการเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานของศูนย์เครือข่ายการผลิตมังคุดคุณภาพ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร เพื่อนำองค์ความรู้จากเกษตรกร ไปเผยแพร่สู่พี่น้องเกษตรกรรายอื่นๆ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องในอนาคตต่อไป

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๕ จังหวัดสงขลา

สิงหาคม ๒๕๖๓

การถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๓

๑. ประวัติความเป็นมา

๑.๑ เกษตรกรต้นแบบ (ตัวอย่างเช่น การประกอบอาชีพ ลักษณะการทำงานเกษตรกรของเกษตรกรต้นแบบ เป็นต้น)

นายพงษ์ศักดิ์ สุขศิริ ชื่อเล่นว่า พี่อ้อย อายุ ๖๔ ปี เป็นเกษตรกรชาวสวนผลไม้ หมู่ ๘ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอบางสะพาน จังหวัดชุมพร พักที่ต.ต.สุรนัย ศพก.เครือข่ายการผลิตมังคุดคุณภาพ และผลักดันการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนมังคุดคุณภาพพะโต๊ะ X ๔๗๕๕๙๘ Y ๑๐๘๑๙๑๙

มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน ๓ แปลง พื้นที่ทำการเกษตรกว่า ๕๐ ไร่ ปลูกไม้ผลหลากหลายชนิด เน้นการทำสวนแบบผสมผสาน ไม้ผลที่ปลูก ประกอบด้วย

- ทุเรียน ๔๐๐ ต้น
- มังคุด ๓๐๐ ต้น
- เงาะ ประมาณ ๕๐ ต้น
- กาแฟโรบัสต้า ๕๐๐ ต้น

ปัจจุบัน นายพงษ์ศักดิ์ สุขศิริ ดำรงตำแหน่ง ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบางสะพาน จังหวัดชุมพร (ศูนย์เครือข่าย) รองประธานเครือข่ายมังคุด จังหวัดชุมพร และเป็น GAP อาสาจังหวัดชุมพร

เป้าหมาย : ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตมังคุดคุณภาพเพื่อให้ผู้ประกอบการเชื่อมั่น และขายโดยการประมูล

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรสวนใหญ่ยังไม่มีการพัฒนาการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีตรงความต้องการของตลาด

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการผลิตมังคุดคุณภาพ

๓. วิธีการดำเนินงาน (กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการทำเกษตรปลอดภัยของเกษตรกรต้นแบบ)

๑. หน่วยราชการจัดอบรมให้ความรู้ และนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติจริง และดำเนินการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรแปลงข้างเคียงและสมาชิกกลุ่ม

๒. ดำเนินงานตามกระบวนการข้อกำหนด ๘ ข้อคือ

๑. น้ำ
๒. พื้นที่ปลูก
๓. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร
๔. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว
๕. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
๖. การพักผลผลิต การขนย้ายและการเก็บรักษาผลผลิต
๗. สุขลักษณะส่วนบุคคล
๘. การบันทึกข้อมูลและการตรวจสอบ

๓. ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มจัดทำบัญชีฟาร์ม โดยการกำหนดให้สมาชิกในกลุ่มนำสมุดบัญชีฟาร์ม มาแลกเปลี่ยนเอกสารรับรอง GAP โดยนายพงษ์ศักดิ์ มีการจัดการสวนมังคุด ที่ดีและส่งเสริมให้กลุ่มจัดการสวนมังคุดโยมาเรียนรู้จากฐานเรียนรู้ต่างๆ ดังนี้

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการผลิตมังคุดคุณภาพ

เริ่มตั้งแต่ระยะการเจริญเติบโตและขั้นตอนการปฏิบัติการผลิตมังคุด ระยะพักตัวหลังการเก็บเกี่ยว ไตแก่ การตัดแต่งกิ่ง การทำความสะอาดแปลง การจัดการดินและน้ำ การใส่ปุ๋ย จะใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ ๖๐ พร้อมทั้งใส่ปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ เช่น ๑๖-๑๖-๑๖ , ๑๘-๑๘-๑๘ , ๑๙-๑๙-๑๙ อีกร้อยละ ๔๐ โดยเน้น การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินต่อแปลงต่อไร่ ระยะแตกใบอ่อน-เติบโตทางใบ เฝ้าระวังศัตรูทำลายคือหนอนกัดกินและเพลี้ยไฟเข้าทำลายยอดอ่อนของมังคุด ระยะก่อนออกดอก ช่วงชักนำให้ออกดอกใบมังคุดเริ่มโตขึ้นและคลี่กางออกรับแสงแดดเป็นช่วงที่ใบชูดนี้เริ่ม สะสมอาหารไว้เพื่อผลิตตาดอกสุรจนต่อไป โดยใส่ปุ๋ยสูตร ๘-๒๔-๒๔ หรือ ๙-๒๔-๒๔ ในช่วงที่ใบมังคุดเริ่มกางออก อัตรา ๒-๓ กิโลกรัม/ต้น ระยะออกดอก ควบคุมการออกดอก มังคุดต้องกระทบอากาศแล้งแห้งติดต่อกันประมาณ ๓๐ -๕๐ วันและการสะสม อาหารเพียงพอในชูดนี้มังคุดจะออกดอกหลังจากนั้นต้องควบคุมปริมาณดอกต่อต้นให้ได้อัตรา ๓๕ - ๕๐ ของยอดทั้งหมด ระยะผลอ่อน ผลอ่อนระยะนี้เป็นช่วงที่มังคุดเริ่มพัฒนาผลและเริ่มสร้างเนื้อในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟที่ทำลายผลอ่อนต้องใช้อย่างระมัดระวัง เมื่อผิวมังคุดเริ่มแข็งขึ้น เพลี้ยไฟจะเข้าทำลายไม่ได้ ช่วงนี้มังคุดเริ่มสร้างเนื้อเยื่อต้องเพิ่มปุ๋ยเคมีทางดินพร้อมกับให้น้ำอย่างสม่ำเสมอด้วยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ หรือ ๑๔-๑๔-๒๑ ต้นละ ๑-๒ กิโลกรัม/ต้น ไม่ต้องให้ในปริมาณที่มากจนเกินไปจะทำให้มังคุดสลัดผลอ่อนทิ้งมากไปต้องให้ในปริมาณที่พอดี และพ่นสารเคมีอีโทออน ๕๐ % ในอัตรา ๓๐๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีดให้ทั่วทั้งในและนอกพุ่มเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อป้องกันไรแดง เพลี้ยอ่อน เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย ๑ ครั้ง ก่อนการเก็บเกี่ยวหรือระยะผลแก่ ระยะการเก็บเกี่ยว หลังจากมังคุดออกดอกถึงการเก็บเกี่ยวจะใช้เวลาในการพัฒนาผล ๑๒๐ วัน จึงเริ่มเก็บผลที่มีสีหรือ จุดสายเลือดที่มองเห็นชัดเจน ไม่มีลูกดิบ แตก ตกดิน หลังจากนั้น นำมาทำความสะอาดผล คัดเกรด ขนาดผล ให้เป็นไปตามมาตรฐานของกลุ่มต่อไป

ฐานเรียนรูที่ ๒ เรื่องการผลิตปุ๋ยหมัก

การผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน -การผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพสูง

ฐานเรียนรูที่ ๓ เรื่องการคัดเกรดมังคุด

องค์ความรู้เรื่องการคัดคุณภาพมังคุดเกรด ดังนี้ เกรดที่ ๑ คือ น้ำหนัก ๙๐ กรัมขึ้นไป ผิวมัน ๙๐% และหุเขียว หุครบสมบูรณ์ เกรดที่ ๒ คือ น้ำหนัก ๙๐ กรัมขึ้นไป ผิวมัน ๗๐% หุเขียว มี ๓ หุ ผิวลายได้ ๓๐% เกรดที่ ๓ คือ น้ำหนัก ๕๖ - ๘๙ กรัม ผิวมัน ๙๐% และหุเขียว หุครบสมบูรณ์ เกรดที่ ๔ คือ มังคุดที่มีน้ำหนักตั้งแต่ ๕๖ กรัมขึ้นไป ผิวมันลาย หุแดง หุหัก ขั้วหัก ฯลฯ ทุกผลที่เข้าไปอยู่ในเกรด ๑๒๓ ไม่ได้ยกเว้น เบอร์ดอก-ดำ เกรดที่ ๕ คือ เบอร์ดอกขนาดตั้งแต่ ๕๕ กรัมลงมาแต่ไม่ดำ ไม่ดิบ ไม่ตกดินและมีเนื้อกินได้ เกรดที่ ๖ คือ เบอร์ดำ ทุกผลที่มีสีคล้ำจนถึงดำ ห้ามแตก บุปสลาย ตกดินหรือช้ำมาก่อน

ฐานเรียนรูที่ ๔ เศรษฐกิจพอเพียง

มีการรณรงค์ให้สมาชิกปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ควบคู่กับการทำสวนมังคุด เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยการ นำเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยนำร่องในสมาชิก และคณะกรรมการกลุ่มแปดแปลง ตัวอย่าง และมีการจัดบันทึกบัญชี ครัวเรือน เพื่อแสดงให้เห็นเป็นระบบรายจ่ายในครัวเรือน และกำลังดำเนินการขยายไปสู่สมาชิกรายอื่นๆ

ฐานเรียนรูที่ ๕ การลดต้นทุนการผลิต

เกษตรกรในพื้นที่ลดต้นทุนโดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและปุ๋ยใช้ผสมเอง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยสูตร พร้อมทั้งรวมกลุ่มกันทำปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ใน สวนสมาชิกและปุ๋ยคอก เพื่อปรับปรุงสภาพดิน ทำให้เกษตรกรในกลุ่มสามารถลดต้นทุนได้ ๑๐-๑๕% จากไร่ละ ๘,๒๓๐ เหลือ ๗,๕๒๐ บาท

ฐานเรียนรูที่ ๕ ทองเที่ยวเชิงเกษตร

จุดเด่นของอำเภอพะโต๊ะ ยังมีแหล่งธรรมชาติที่ยังสามารถรับนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่ โดยดำเนินการ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๑๐ กลุ่ม และมีกิจกรรมในการชม ชิม ชอป สวนผลไม้ของกลุ่ม ทำให้สร้างรายได้แก่สมาชิกกลุ่มทั้ง ๑๐ กลุ่ม ในอำเภอพะโต๊ะ แปลงเรียนรู้ : ๒๔ เครือชาย

๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปรับปรุงคุณภาพมังคุดบ้านพะโต๊ะ ม.๘ ตำบลพะโต๊ะ
๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมคุณภาพไม้ผลตำบลพะโต๊ะ ม.๑๖ ตำบลพะโต๊ะ
๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงผึ้งโพรงบ้านปังหวาน ม.๓ ตำบลปังหวาน
๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตไม้ผลห้วยวังทอง ม.๒ ตำบลปากทรง
๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์สาธิตการตลาดบ้านเขาตะเกาทอง ม.๑ ตำบลพะโต๊ะ
๖. วิสาหกิจชุมชนศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงบ้านประสานมิตร ม.๑๘ ตำบลพะโต๊ะ
๗. ศูนย์ศัตรูพืชชุมชนบ้านปังหวานม.๑ ตำบลปังหวาน ๘. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนธนาคารต้นไม้บ้านประสานมิตร ม.๑๘ ตำบลพะโต๊ะ
๙. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปรับปรุงคุณภาพมังคุดบ้านห้วยซอน ม.๑๓ ตำบลพะโต๊ะ
๑๐. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม้ผลตะแบกงาม ม.๗ ตำบลปากทรง

หลักสูตรการเรียนรู้

- หลักสูตรที่ ๑ การเตรียมต้น เริ่มจากพักตัวหลังเก็บเกี่ยว เช่น การตัดแต่งกิ่ง การทำความสะอาดแปลง การจัดการดิน น้ำ
- หลักสูตรที่ ๒ การกระตุ้น ให้แตกใบอ่อน เช่น การตัดแต่งกิ่ง การจัดการปุ๋ย - น้ำ
- หลักสูตรที่ ๓ การเตรียมความพร้อมสำหรับการออกดอกการชักนำให้ออกดอก
- หลักสูตรที่ ๔ การควบคุมปริมาณดอกให้เหมาะสมการจัดการน้ำ การจัดการศัตรูพืช
- หลักสูตรที่ ๕ ผลอ่อน - ผลแก่ เช่น การควบคุมปริมาณผลการจัดการน้ำ ปุ๋ย การดูแลผลแก่
- หลักสูตรที่ ๖ การเก็บเกี่ยว และการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว
- หลักสูตรที่ ๗ การวิเคราะห์สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช
- หลักสูตรที่ ๘ การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันโรคและแมลง การผลิตสารชีวภัณฑ์
- หลักสูตรที่ ๙ การผลิตปุ๋ยหมักและในครัวเรือน/สูตรปุ๋ยหมักและน้ำหมัก
- หลักสูตรที่ ๑๐ ระบบการให้น้ำ การใช้น้ำในสวนมังคุด
- หลักสูตรที่ ๑๑ การตรวจวิเคราะห์ดิน การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๒ ศพก. (ตัวอย่างเช่น ที่มาของกลุ่ม การรวมกลุ่มของคณะกรรมการ ศพก. ลักษณะการทำ การเกษตรของสมาชิกกลุ่มโดยรวม การบริหารจัดการภายใน ศพก. เป็นต้น)

นายพงษ์ศักดิ์ สุขศิริ เป็นเกษตรกรแกนนำในการรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรชาวสวนมังคุดใน อำเภอพะโต๊ะ เมื่อปี ๒๕๔๖ เนื่องจากประสบปัญหาผลผลิตล้นตลาด และโดนพ่อค้าคนกลางกดราคา ทำให้ขายมังคุดได้ในราคาต่ำ โดยการรวบรวมผลผลิตและแจ้งให้ผู้รับซื้อมารับที่จุดรวบรวม

ปี ๒๕๔๖ ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมการผลิตพืชปลอดภัย โดยการใช้ GAP ในการผลิตพืช เมื่อได้ อบรมทำให้เห็นช่องทางในการพัฒนาผลผลิตของกลุ่ม และสมัครเป็น GAP อาสาของจังหวัดชุมพร ในช่วง เริ่มแรกนำความรู้ด้าน GAP มาใช้ในสวนของตนเอง ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีขึ้น จึงได้ชักชวนบอกกล่าว สมาชิกในกลุ่มและเพื่อนบ้าน และได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

ปี ๒๕๔๗ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนมังคุด เริ่มเข้าสู่กระบวนการ GAP

ปี ๒๕๔๘ จัดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ปี ๒๕๕๒ ดำเนินการตัดเกรดมังคุด และแยกขายตามเกรด

๒. แรงจูงใจในการทำการเกษตรปลอดภัย

๑. ผลผลิตราคาตกต่ำเนื่องจากมีปริมาณล้นตลาด และโดนพ่อค้าคนกลางกดราคา

๒. หน่วยราชการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการทำการเกษตรปลอดภัย โดยเริ่มจากความสนใจ ทดลองนำไปปฏิบัติจริง และการถ่ายทอดความรู้ที่ได้สู่เกษตรกรข้างเคียง

๓. ราคาผลผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น จากกิโลกรัมละ ๑๐ บาท เพิ่มเป็นกิโลกรัมละ ๕๐ บาท

๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ผลผลิตมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถขายได้ทุกเกรด ทุกขนาด
๒. ผลผลิตมีราคาสูง เกษตรกรรับรู้ได้ถึงปริมาณรายได้ที่เพิ่มขึ้น
๓. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม เกษตรกรแนะนำแนะนำและให้ความรู้ สมาชิกภายในกลุ่มมีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพกันเอง โดยผลผลิตจากทุกสวนต้องมีคุณภาพเดียวกัน
๔. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับจังหวัด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีการศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ
๕. มีเครือข่าย Social Media ที่เข้มแข็ง เป็นแหล่งสอบถามข้อมูลด้านวิชาการ สถานการณ์การผลิต การพยากรณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด ตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่สมาชิกควรรู้
๖. มีระบบการประมูลราคา ทำให้ผลผลิตที่ได้มีราคาดี สามารถขายได้ทุกขนาด ทุกเกรด
๗. ความซื่อสัตย์ และการบังคับใช้กฎระเบียบและกติกากลุ่มที่ชัดเจน เกษตรกรสมาชิกทุกคนได้รับความเป็นธรรม

๕. ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไข (ถ้ามี)

๑. เกษตรกรมีความต้องการเรียนรู้และการเข้าสู่มาตรฐาน GAP จำนวนมาก เกินกว่างบประมาณที่ทางราชการจัดสรรให้ ทางกลุ่มแก้ปัญหาโดยการให้เกษตรกรนำปิ่นโตมากินข้าวร่วมกันในวันที่มีการอบรม

๒. เจ้าหน้าที่ที่ตรวจแปลง ไม่สามารถตรวจรับรองแปลงได้ทั้งหมด เนื่องจากมีงบประมาณไม่เพียงพอ ทางกลุ่มแก้ปัญหาโดยการให้เกษตรกรสมาชิกดำเนินการตรวจสอบกันเองภายในกลุ่ม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกตระหนักถึงคุณภาพผลผลิตและชื่อเสียงของกลุ่ม และผลเสียที่จะตามมาหากผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพปะปนออกไป

๖. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม (ต่อตัวเกษตรกร รายได้ หรือคุณภาพชีวิต เป็นต้น)

๑. ผลผลิตมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของท้องตลาด เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ผลผลิตมีความปลอดภัย มีการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่เป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกรและผู้บริโภค

๓. มีการรวมกลุ่ม ทำให้เกษตรกรมีความรักความสามัคคี สร้างสัมพันธ์อันดีภายในชุมชน

๗. การขยายผลสู่เกษตรกรอื่นๆ (ถ้ามี)

๑. เจ้าหน้าที่ และกลุ่มเกษตรกรจากจังหวัดต่าง ๆ มาศึกษาดูงาน
๒. จัดเตรียมข้อมูลและส่งต่อข้อมูลต่างๆ ให้กับกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer, Young Smart Farmer) เพื่อดำเนินการต่อยอดต่อไป

